

DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.231a/2019 privind controlul
constituționalității articolului 108 alin.(1) și
alin.(3) din Codul fiscal

nr. 5 din 20.01.2020

Monitorul Oficial nr.63-68/42 din 28.02.2020

* * *

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dlui Vladimir ȚURCAN, *președinte*,
dlui Eduard ABABEI,
dnei Domnica MANOLE,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,
Având în vedere sesizarea înregistrată pe 26 decembrie 2019,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 20 ianuarie 2020 în camera de consiliu,
Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind controlul constituționalității prevederilor articolului 108 alineatele (1) și (3) din [Codul fiscal](#), depusă de către dl Dinu Plîngău, deputat în Parlament.
2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională pe 26 decembrie 2019, în baza articolului 135 alin.(1) litera a) din [Constituție](#).

A. MOTIVELE SESIZĂRII

3. Motivele sesizării, așa cum au fost formulate de către autorul acesteia, pot fi rezumate după cum urmează.
4. Articolul 108 alin.(1) din [Codul fiscal](#) stabilește regula potrivit căreia data calculării obligației fiscale privind T.V.A. este data livrării, adică data predării mărfurilor sau a prestării serviciilor, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5) – alin.(8) din același articol. În cazul în care actul juridic translativ de proprietate are ca obiect bunuri imobile, articolul 108 alin.(3) din [Codul fiscal](#) prevede că data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobile în proprietatea cumpărătorului, dată care corespunde datei înscrierii drepturilor dobânditorului în registrul bunurilor imobiliare.
5. Autorul sesizării consideră că dispozițiile enunțate *supra* contravin articolelor 4 alin.(1), 7, 16, 20, 26, 46, 114, 115 și 119 din [Constituție](#), deoarece nu ia în considerare aspectul juridic al contractului de vânzare-cumpărare în care prețul bunurilor este achitat în rate, situație în care cumpărătorul dobândește dreptul de proprietate la data achitării ultimei rate.

B. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

6. Prevederile relevante ale [Constituției](#) sunt următoarele:

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

[...].”

7. Prevederile relevante ale [Codului fiscal](#) sunt următoarele:

Articolul 108

Termenele obligației fiscale

„(1) Data calculării obligației fiscale privind T.V.A. este data livrării. Data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepția cazurilor stipulate la alin.(5)–(8).

[...]

(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

8. În argumentarea sesizării, autorul susține că prevederile articolului 108 alineatele (1) și (3) din [Codul fiscal](#) nu corespund normelor constituționale, deoarece nu reglementează momentul apariției obligației fiscale în cazul dobândirii bunurilor de către cumpărătorul care s-a obligat să achite prețul în rate, precum și nu prevede anularea și/sau restituirea impozitelor și taxelor în cazul în care contractul de vânzare – cumpărare a fost declarat nul.

9. Totodată, în motivarea sesizării, autorul detaliază relațiile litigioase dintre două societăți comerciale semnatare a contractului de vânzare-cumpărare a unui complex agricol care cuprinde bunuri mobile și imobile, precum și relațiile dintre vânzătorul bunurilor menționate și autoritatea fiscală în legătură cu plata taxei pe valoarea adăugată datorată bugetului la înstrăinarea acelor bunuri.

10. Bazându-se pe litigiile judiciare menționate, semnatarul sesizării își exprimă dezacordul cu imperfecțiunea [Codului fiscal](#), care stabilește nașterea obligației de plată a taxei pe valoarea adăugată imediat ce bunurile mobile au fost predate cumpărătorului sau bunurile imobile au fost înregistrate în registrul bunurilor imobile. Astfel, el consideră că odată ce prețul bunurilor imobile poate fi achitat în rate, la plata taxei pe valoarea adăugată ar trebui să se țină cont de acest fapt.

11. De asemenea, autorul sesizării afirmă că deși contractul de vânzare-cumpărare a complexului menționat *supra* a fost anulat prin hotărâre judecătorească, părțile revenind la poziția inițială, obligația de plată a taxei pe valoarea adăugată calculată în baza acestui contract a fost menținută de către instanțele de contencios administrativ.

12. Autorul sesizării consideră că prevederile articolului 108 alineatele (1) și (3) din [Codul fiscal](#) sunt contrare articolelor 4 alin.(1), 7, 16, 20, 26, 46, 114, 115 și 119 din [Constituție](#).

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

14. Articolele 25 lit.g) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și 38 alin.(1) lit.g) din [Codul jurisdicției constituționale](#) îi conferă deputatului în Parlament dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.

15. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a [Codului fiscal](#), ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea reține că obiectul sesizării îl constituie prevederile articolului 108 alineatele (1) și (3) din [Codul fiscal](#), care anterior nu au constituit obiect de control al constituționalității.

17. Deși autorul sesizării a invocat incidența articolelor 4 alin.(1), 7, 16, 20, 26, 46, 114, 115 și 119 din [Constituție](#), Curtea constată că acesta nu a argumentat relevanța și pertinența normelor constituționale în prezenta cauză. Nu a fost motivată pretinsa neconformitate a dispozițiilor criticate cu prevederile constituționale invocate și nici nu s-a demonstrat raportul contradictoriu dintre ele. Sub acest aspect, Curtea reține că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate.

18. În aceste condiții, având în vedere enumerarea prevederilor constituționale în lipsa

argumentelor care ar fundamenta pretinsa relație de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea, Curtea nu poate identifica în mod rezonabil nicio critică de neconstituționalitate.

19. Dacă ar proceda la examinarea sesizării formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională s-ar substitui autorului ei în invocarea argumentelor de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control din oficiu. Acest tip de control este inadmisibil în condițiile în care, prin prisma articolului 24 alin.(2) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și articolului 39 din [Codul jurisdicției constituționale](#), sesizarea trebuie să fie motivată, să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele, să expună normele legale și argumentele care justifică faptul că prevederea contestată contravine [Constituției](#), precum și legătura cauzală directă între norma contestată și argumentele invocate (a se vedea, în acest sens, [HCC nr.4 din 7 februarie 2017](#), §46; [DCC nr.52 din 27 iunie 2017](#), §28; [DCC nr.115 din 15 decembrie 2017](#), §19; [DCC nr.116 din 15 decembrie 2017](#), §23; [DCC nr.126 din 15 decembrie 2017](#), §28; [DCC nr.9 din 5 ianuarie 2018](#), §21; [DCC nr.145 din 16 decembrie 2019](#), §16).

20. În situații similare, Curtea a respins ca inadmisibile sesizările formulate, precizând că simpla trimitere la un text din [Constituție](#), fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea, *mutatis mutandis*, [DCC nr.44 din 22 mai 2017](#), §19; [DCC nr.30 din 29 martie 2018](#), §22; [DCC nr.145 din 29 noiembrie 2018](#), §15; [DCC nr.102 din 3 octombrie 2019](#) §17; [DCC nr.130 din 2 decembrie 2019](#), §23; [DCC nr.151 din 26 decembrie 2019](#), §16).

21. De asemenea, Curtea reține că, deși este înaintată de către un deputat, sesizarea este formulată ca o excepție de neconstituționalitate, care poate fi ridicată doar în instanța de judecată. Ea abordează situații de fapt cu caracter litigios. Curtea nu încurajează asemenea practici, inclusiv din perspectiva principiului stipulat în articolul 68 alin.(1) din [Constituție](#), potrivit căruia Parlamentul se află în serviciul întregului popor.

22. Mai mult, Curtea observă că, de fapt, argumentele autorului sesizării se referă la aspecte ce țin de interpretarea și de aplicarea legii, problemă a cărei soluționare nu ține de competența Curții Constituționale (a se vedea, *mutatis mutandis*, [DCC nr.135 din 15 noiembrie 2018](#), §23; [DCC nr.48 din 5 aprilie 2019](#), §15; [DCC nr.91 din 19 septembrie 2019](#), §19; [DCC nr.106 din 7 octombrie 2019](#), §25).

23. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

DECIDE:

1. Se declară *inadmisibilă* sesizarea privind controlul constituționalității articolului 108 alin.(1) și alin.(3) din [Codul fiscal](#), depusă de către dl Dinu Plîngău, deputat în Parlament.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE

Vladimir ȚURCAN

Nr.5. Chișinău, 20 ianuarie 2020.